

TÄNKVÄRT VID SNÖSKOTTNING FRÅN TAK

Här sammanfattas tänkvärda råd inför snöröjning av tak, samt en rekommenderad beräkningsmetod för snötyngd på tak. Snömängder och temperaturskillnader i kombination med ett taks lutning och övriga egenskaper skapar på vintern risk för istappar och snöras. Det är fastighetsägarens ansvar att bevaka och bedöma när ett tak behöver skottas. Fastighetsägaren ansvarar även för att varna för nerfallande snö och is från taket genom att sätta upp avspärningar och varningsskyltar.

Inför snöskottning från tak är det viktigt att vara medveten om de risker som finns. Det är viktigt att skottningen genomförs på ett sätt som är säkert för de som skottar och för eventuella förbipasserande, samt inte minst för själva tak- och byggnadsstrukturen.

Om du är osäker på hur taksottningen ska genomföras på ett säkert sätt bör du anlita professionella snöröjare. De vet hur ett tak ska skottas både för att klara konstruktionen och undvika olyckor.

För mer detaljerad information rekommenderar vi Boverket och Arbetsmiljöverket.

Tänk på detta när du skottar ett tak:

- Se upp med var snön hamnar när den skottas ned från taket. Intelligande tak och andra byggnader eller konstruktioner kan skadas.
- Undvik att sätta stora mängder snö i rörelse samtidigt. En orsak till att detta händer är att skottning sker i rännor parallellt med taknocken. Skotta istället rännor vinkelrätt frånnocken ner mot takfoten.
- Taket ska skottas med tanke på jämn viktfordelning under skottningen. Snedfordelning kan göra mer skada än en större jämnt fördelad last.
- Om all snö avlägsnas är det lätt att skada papp, plåt och tegel. Lämna lite snö på taket, 10 till 20 centimeter.
- Skotta taket i remsor och skotta på båda sidor om nock samtidigt. Starta ca. 2 meter in från gavlar och skotta en ca 2 meter bred remsa från nock och ner till takfot. Skotta sedan remsor med ca 5 meter mellanrum längs hela taket. När det är gjort kan man skotta av kvarvarande remsor. Se illustration nedan:

HUR VET JAG ATT TAKET BEHÖVER SKOTTAS?

Boverkets regler för hur stora snölaster ett tak ska tåla uppdaterades senast 2006. När snöns tyngd beräknas ska hänsyn tas till byggnadens form och snöanhopning till följd av vindpåverkan, ras och glidning. Den mängd snö som ett tak ska tåla varierar från norr till söder. Efter den senaste regeluppdateringen ska nybyggda tak tåla större snömängder än tidigare i vissa områden.

Så här kan du ta reda på vad snön väger på ett visst ställe på taket:

- Ta ett öppet rör med en bestämd innerdiameter.
- Tryck ner röret genom snön mot takytan på den plats där du vill mäta.
- Lyft upp röret och se till att all snö kommer med genom att täcka rörets mynning.
- Väg den uppsamlade snön.
- Använd nu följande formel för att bestämma snöns utbredda last: $q_{snö} = g / (0,0785 * d * d)$

I formeln är g är vikten av den uppsamlade snön i gram, d är rörets innerdiameter i centimeter. "Qsnö" är den uträknade vikten av snön per kvadratmeter i kg/m².

Exempel: Ett rör med innerdiameter 12 cm trycks rakt ner genom snön tills takytan nås. Snön inne i röret vägs upp till 1250 g.

$$q_{snö} = g / (0,0785 * d * d)$$
$$q_{snö} = 1250 / (0,0785 * 12 * 12)$$
$$q_{snö} = 110.6 \text{ kg/m}^2$$

I tabellen nedan kan du se om taket behöver skottas beroende på uppmätt vikt och vilken snözon byggnaden är dimensionerad för:

Snözon	Snövikts bör ej överskrida:
1	80 kg/m ²
1,5	120 kg/m ²
2	160 kg/m ²
2,5	200 kg/m ²
3	240 kg/m ²
3,5	280 kg/m ²
4	320 kg/m ²